

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o varstvu pred požarom obsega:

- Zakon o varstvu pred požarom (Uradni list SRS, št. 2/76 z dne 28. 1. 1976),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah posameznih določb nekaterih republiških zakonov v zvezi s postopkom za pridobitev lokacijskega dovoljenja (Uradni list SRS, št. 21/78 z dne 26. 10. 1978),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred požarom (Uradni list SRS, št. 15/84 z dne 21. 5. 1984),
- Zakon o gasilstvu (Uradni list RS, št. 71/93 z dne 30. 12. 1993),
- Zakon o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 71/93 z dne 30. 12. 1993),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom –ZVPoz-D (Uradni list RS, št. 83/12 z dne 6. 11. 2012).

ZAKON o varstvu pred požarom

**(neuradno prečiščeno besedilo št. 5)
(delno prenehal veljati) (delno prenehal veljati)**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Varstvo pred požarom se izvaja po tem zakonu, po predpisih, ki so izdani na njegovi podlagi in po določbah drugih predpisov.

2. člen

Varstvo pred požarom je dejavnost posebnega družbenega pomena.

Upravne zadeve na področju varstva pred požarom so splošnega pomena za republiko.

3. člen

Delovni ljudje in občani organizirani v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, skupnostih stanovalcev, samoupravnih interesnih skupnostih, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter društvih imajo pri uresničevanju družbene samozaščitne pravice in dolžnosti, da skrbijo za varstvo pred požarom in ustvarjajo pogoje za preprečevanje nastanka požarov s tem, da:

- organizirajo in izvajajo požarnovarnostno vzgojo in preventivno delo;
- opozarjajo pristojne organe, organizacije in skupnosti na pomanjkljivosti oziroma nevarnosti, ki vplivajo oziroma bi lahko vplivale na varstvo pred požarom;
- skrbijo za odpravo okoliščin in stanja, ki ogroža požarno varnost;
- vzpodbujajo in ustanavljajo gasilske organizacije in društva in zagotavljajo pogoje za njihovo operativno delo;

- se usposabljaajo za naloge varstva pred požarom v miru, ob naravnih in drugih nesrečah, izrednih razmerah, neposredni vojni nevarnosti in vojni;
- zagotavljajo pogoje za organiziranje in izvajanje požarnovarnostne vzgoje v osnovnem in usmerjenem izobraževanju;
- skrbijo za izobraževanje in usposabljanje kadrov;
- izvajajo druge aktivnosti na tem področju.

Organizacije združenega dela in druge organizacije, državni organi, druge pravne osebe in občani morajo uresničevati ukrepe za varstvo pred požarom, ki jih določa zakon ali drugi predpisi in sodelovati pri gašenju požara in reševanju ljudi in premoženja z orodjem in drugimi sredstvi za gašenje.

4. člen

Operativno delo v zvezi z varstvom pred požarom opravljajo gasilske organizacije, preventivno delo pa gasilske organizacije, organizacije združenega dela in druge organizacije, državni organi in občani.

5. člen

Za gasilske organizacije po tem zakonu se štejejo poklicne in prostovoljne gasilske enote ter gasilska društva in njihove zveze.

6. člen

Gasilske enote morajo imeti potrebno opremo in tehnična sredstva, s katerimi so sposobne izpolniti naloge s svojega delovnega področja.

Pripadniki gasilskih enot morajo biti strokovno usposobljeni za gašenje požara in reševanje ljudi in premoženja.

7. člen

S tem zakonom se določa obveznost ustanovitve občinskih samoupravnih interesnih skupnosti za varstvo pred požarom in Zveze samoupravnih interesnih skupnosti SR Slovenije za varstvo pred požarom.

Samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom so nosilke družbene samozaščite na področju varstva pred požarom.

8. člen

Delavci in drugi delovni ljudje v samoupravnih organizacijah in skupnostih urejajo medsebojna razmerja in usklajujejo svoje in skupne interese na področju varstva pred požarom s samoupravnimi sporazumi.

II. PREVENTIVNI UKREPI ZA VARNOST PRED POŽAROM

9. člen

Dolgoročni plan mora pri oblikovanju ciljev in usmeritev za razvoj dejavnosti v prostoru in določitvi zasnove njegove namenske rabe upoštevati zahteve požarne varnosti pri izrabi prostora.

Srednjeročni družbeni plan mora določiti ukrepe, ki zagotavljajo varnost družbenega in zasebnega premoženja in življenja ljudi pred požari s tem, da morajo biti v njem nakazani viri za preskrbo z vodo za gašenje, medsebojni odmiki naselij, prometna ureditev, naravne ovire, ki preprečujejo širjenje požara, razvrstitev objektov s povečano nevarnostjo in podobno.

9.a člen

Pri izdelavi prostorskega izvedbenega akta, pri projektiranju, gradnji rekonstrukcij in vzdrževanju objektov je potrebno zagotavljati požarno varnost ljudi in premoženja tako, da se v čim večji meri omeji možnost nastanka in razširitve požara, zagotovi reševanje ljudi in premoženja in omogoči dostop gasilcev.

Požarnovarnostne zahteve iz prejšnjega odstavka morajo biti upoštevane v prostorskem izvedbenem aktu, lokacijski dokumentaciji, tehnični dokumentaciji za zgraditev objekta oziroma dokumentaciji o spremembi tehnološkega procesa. Iz dokumentacije mora biti tudi razvidno, kateri predpisi oziroma tehnični normativi s področja požarne varnosti so bili upoštevani.

10. člen

Republiški sekretar za notranje zadeve predpiše požarnovarnostne zahteve iz prvega odstavka 9.a člena tega zakona.

11. člen (črtan)

12. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije, ki proizvajajo, uporabljajo ali skladiščijo večje količine vnetljivih tekočin, eksplozivnih snovi, gorljivih in strupenih plinov oziroma snovi, iz katerih se taki plini razvijajo, ali drugih lahko vnetljivih snovi, morajo imeti gasilsko enoto.

13. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije ter državni organi morajo imeti glede na nevarnost požara v pripravljenosti naprave, orodje in sredstva za gašenje požara.

Potrebne naprave in sredstva za gašenje začetnega požara morajo imeti tudi hišni sveti in samostojni obrtniki, ki imajo obrtne delavnice, v katerih je povečana nevarnost požara.

14. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije, državni organi in samostojni obrtniki morajo sistematično poučevati svoje delavce o požarnih nevarnostih in ukrepih za varnost pred požarom v organizaciji oziroma delavnici ter o načinu uporabljanja razpoložljivih sredstev za gašenje požara.

Izvajanje in uspešnost usposabljanja delavcev za varstvo pred požarom v organizacijah združenega dela nadzirajo organi požarne inšpekcije.

Temeljne in druge organizacije združenega dela in delovne skupnosti morajo glede na nevarnost nastanka požara določiti enega ali več delavcev, ki so odgovorni za izvajanje požarnovarnostnih ukrepov, predpisanih s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi ter drugimi predpisi.

Delavec, ki je odgovoren za izvajanje požarnovarnostnih ukrepov iz prejšnjega odstavka tega člena mora imeti znanja o nevarnostih za nastanek požara v objektih in njihovi neposredni okolici in nevarnostih za nastanek požara, ki izhajajo iz delovnega procesa in poznati ukrepe za preprečevanje in gašenje požarov.

Republiški sekretar za notranje zadeve izda natančnejše predpise o organiziranosti varstva pred požarom in o strokovni usposobljenosti delavcev, odgovornih za izvajanje požarnovarnostnih ukrepov iz tretjega in četrtega odstavka tega člena.

Organizacije združenega dela in druge organizacije, državni organi ter hišni sveti morajo organizirati in trajno opravljati kontrolo nad izvajanjem ukrepov in izpolnjevanjem pogojev, ki so predpisani s tem zakonom.

15. člen

Kadar je nevarnost, da izbruhne požar posebno velika, ali kadar bi požar ogrozil življenje velikega števila ljudi, je treba poleg uresničevanja predpisanih ukrepov za varnost pred požarom organizirati gasilsko stražo.

Gasilska straža nadzoruje, ali so izvedeni predpisani ukrepi za preprečitev požara, če pa izbruhne požar, mora ukreniti vse, kar je potrebno za gašenje požara in reševanje ter takoj obvestiti o požaru najbližjo gasilsko enoto.

16. člen

Gasilsko stražo mora predvsem organizirati:

- kdor proizvaja, skladišči ali uporablja lahko vnetljive ali eksplozivne snovi;
- kdor vari v prostorih, ki niso posebej prilagojeni za varjenje;
- prireditelj javnega shoda ali javne prireditve, na kateri je nevarnost, da izbruhne požar, ali da pride do eksplozije.

17. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije ter državni organi morajo imeti samoupravni splošni akt o varstvu pred požarom.

Pravilnik o varstvu pred požarom morajo imeti tudi samostojni obrtniki, pri katerih je nevarnost, da pride do požara v zvezi z delovnim procesom, ki ga mora imeti izobešenega v obrtni delavnici.

Samoupravni splošni akt o varstvu pred požarom določa organizacijo varstva pred požarom, ukrepe, ki jih zahtevajo pogoji dela v organizaciji oziroma delavnici in način poučevanja delavcev organizacij iz prvega odstavka 14. člena tega zakona.

17.a člen

Zaradi ugotavljanja stanja na področju požarnega varstva, proučevanja vzrokov nastanka požarov, ugotavljanja uspešnosti gasilske intervencije ter preventivnega ukrepanja vodijo organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter državni organi evidenco o požarih.

Republiški sekretar za notranje zadeve izda navodilo o podatkih in o načinu vodenja evidenc o požarih.

17.b člen

Občinske skupščine lahko glede na geografske, vremenske, urbanistične ali druge pogoje z odloki predpišejo posebne ukrepe za varstvo naravnega ali človekovega bivalnega okolja pred požarom.

III. POŽARNA INŠPEKCIJA

18. člen

(prenehal veljati)

19. člen

(prenehal veljati)

20. člen

Nadzor nad zgrajenimi objekti iz prejšnjega člena opravlja občinska požarna inšpekcija.

21. člen

- Republiški inšpektorat za požarno varnost opravlja še naslednje zadeve:
- nadzira delo občinske oziroma medobčinske požarne inšpekcije,
 - strokovno nadzira poklicne gasilske enote,
 - sodeluje pri pripravljanju osnutkov republiških predpisov s področja varstva pred požarom,
 - daje obvestila in tehnične nasvete o izvajanju predpisov s področja varstva pred požarom,
 - spremlja in proučuje stanje varstva pred požarom,
 - pripravlja letna in druga poročila in informacije o stanju varstva pred požarom ter o dejavnosti požarne inšpekcije v republiki,
 - opravlja druge zadeve, ki so mu dane v pristojnost s tem zakonom in drugimi predpisi.

22. člen

Naloge požarne inšpekcije neposredno opravljajo požarni inšpektorji.

Požarni inšpektorji so pri opravljanju svojih nalog samostojni in izdajajo odločbe v okviru dolžnosti in pooblastil, določenih v tem zakonu, v zakonu o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih (Uradni list SRS, št. 24/79 in 12/82) in v drugih predpisih.

23. člen

Občinski požarni inšpektor je lahko oseba, ki ima najmanj višjo izobrazbo ustrezne tehnične stroke in strokovni izpit.

Republiški požarni inšpektor je lahko oseba, ki ima visoko izobrazbo ustrezne tehnične stroke in strokovni izpit.

Program in postopek za opravljanje strokovnega izpita za požarnega inšpektorja predpiše republiški sekretar za notranje zadeve.

24. člen

Posamezna strokovna dela inšpekcijskega nadzora, s področja varstva pred požarom, lahko opravljajo strokovni organi, organizacije ali gasilska društva, ki imajo za to ustrezno usposobljene delavce in ki jih pooblasti organ požarne inšpekcije. O opravljenem strokovnem delu inšpekcijskega nadzora mora tak delavec predložiti poročilo organu požarne inšpekcije, ki je izdal pooblastilo.

25. člen

Republiški inšpektorat za požarno varnost ima v inšpekcijskih zadevah pravico dajati občinskim oziroma medobčinskim požarnim inšpekcijam obvezna strokovna navodila.

Republiški inšpektorat za požarno varnost lahko pooblasti občinsko oziroma medobčinsko požarno inšpekcijo, da opravi posamezno inšpekcijsko zadevo iz pristojnosti republiškega inšpektorata za požarno varnost.

Republiški inšpektorat za požarno varnost lahko odredi, da občinska oziroma medobčinska požarna inšpekcija opravi posamezno inšpekcijsko zadevo iz svoje pristojnosti in ji določi rok za izvršitev, lahko pa sam opravi tako zadevo, če je ni pravočasno opravila občinska požarna inšpekcija ali če je ni opravila pravilno.

26. člen

Organi požarne inšpekcije sodelujejo z drugimi inšpekcijskimi organi in službami, katerih dejavnost je povezana z varstvom pred požarom.

27. člen

Pri opravljanju inšpekcijskih dejanj mora imeti požarni inšpektor izkaznico, izdano v skladu s posebnimi predpisi.

Ustrezno usposobljeni delavci iz 24. člena tega zakona morajo imeti pri opravljanju posameznih strokovnih del inšpekcijskega nadzora iz 24. člena tega zakona pismeno pooblastilo pristojnega inšpekcijskega organa.

28. člen

Pri opravljanju inšpekcijskih dejanj imajo požarni inšpektorji oziroma ustrezno usposobljeni delavci iz 24. člena zakona pravico in dolžnost:

- da vstopijo v poslovne in obratne prostore organizacije združenega dela, državnega organa ali občana ter v druge prostore, v katerih je kurilna naprava, skladišče, za gorivo, dimni vod ali prezračevalna naprava,
- da pregledajo objekte, materiale in naprave ter tehnično in drugo dokumentacijo, ki se nanaša na varnost objekta in njegovih naprav pred požarom ali na dolžnosti delavcev pri izvrševanju predpisov o varstvu pred požarom,
- da zbirajo obvestila, po potrebi pa tudi zaslišijo delavce, ki so odgovorni za uresničevanje protipožarnih ukrepov.

Požarni inšpektor oziroma pooblaščen strokovna oseba mora čuvati kot uradno tajnost podatke, za katere zve pri svojem delu, ki so tajnost po zakonu ali po splošnih aktih organizacije.

29. člen

Zaradi uresničitve ukrepov za varnost objekta ali tehnološkega procesa pred požarom lahko požarni inšpektorji:

a) odredijo:

- da se v organizaciji združenega dela ali drugi organizaciji ustanovi gasilska enota,
- da se preuredi, premesti ali odstrani instalacija, stroj, kurilna naprava, dimni odvod, druga naprava ali objekt,
- da se pregradi ali kako drugače adaptira objekt,
- da se nabavi oziroma zagotovi potrebno gasilsko orodje, oprema, naprava in sredstva za gašenje,
- da se postavi stalno nadzorstvo (požarna straža) na kraj, kjer je povečana nevarnost požara,
- da se sprejme samoupravni splošni akt oziroma pravilnik o varstvu pred požarom,
- da se ukrene vse potrebno zaradi zavarovanja ljudi, objektov in premoženja pred požarom,
- da se odpravijo druge pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti pri izvajanju predpisov o varstvu pred požarom,

b) prepovejo:

- uporabo objekta ali naprave, če ni mogoče drugače odstraniti nevarnosti požara,
- kajenje ali uporabo nezavarovanega ognja, luči in podobno na določenem kraju oziroma prostoru.

30. člen

Če se med uporabljanjem objekta ali naprave ne izvajajo predpisani ukrepi za varnost pred požarom, lahko organ požarne inšpekcije odredi ustavitev dela v obratu ali na delovnem mestu, kjer se ti objekti ali naprave uporabljajo, dokler se ne zagotovi izvajanje teh ukrepov.

Organ požarne inšpekcije, ki izda odločbo iz prejšnjega odstavka tega člena, mora o tem obvestiti skupščino občine, na območju katere je bila odrejena ustavitev dela.

31. člen

Organ požarne inšpekcije odredi izvršitev predpisanih ukrepov in prepovedi z odločbo v upravnem postopku. S to odločbo določi tudi rok za izvršitev ter rok, v katerem je treba poročati o izvršitvi odločbe.

32. člen

Pritožbo zoper odločbo prve stopnje je treba vložiti najpozneje v 8 dneh od dneva njene vročitve.

Pritožba zoper odločbo prve stopnje ne zadrži njene izvršitve.

Izjemoma sme organ požarne inšpekcije, če je zoper njegovo odločbo vložena pritožba, kakor tudi organ, ki je pristojen za odločanje o pritožbi, dovoliti, da se izvršitev odrejenih ukrepov začasno odloži, če stranka izkaže za verjetno, da bi z izvedbo odrejenega ukrepa nastala občutna materialna škoda, ki je drugače ni mogoče odvrniti, z odložitvijo pa ni dana nevarnost nastanka požara.

33. člen

O pritožbah zoper odločbe, ki jih izdajajo občinske požarne inšpekcije, odloča republiški inšpektorat za požarno varnost.

O pritožbah zoper odločbe, ki jih na prvi stopnji izdaja republiški inšpektorat za požarno varnost, odloča republiški sekretariat za notranje zadeve.

34. člen

Če organ požarne inšpekcije ugotovi pri inšpekcijskem nadzoru kršitev predpisov iz pristojnosti druge inšpekcije, jo o tem takoj obvesti.

Če organ požarne inšpekcije ugotovi kršitev predpisov, ki se tičejo tudi pristojnosti druge inšpekcije, izda odločbo, ko dobi njeno soglasje.

35. člen

Če organ požarne inšpekcije pri opravljanju nadzorstvenih nalog spozna, da; je bil s kršitvijo predpisov in ukrepov storjen prekršek, gospodarski prestopok ali kaznivo dejanje, mora to naznaniti organu, ki je pristojen za uvedbo postopka.

Zoper odločbo, izdano o prekršku iz prvega odstavka tega člena na prvi stopnji, se lahko pritoži tudi organ požarne inšpekcije.

IV. SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI ZA VARSTVO PRED POŽAROM

36. člen

V samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom se s samoupravnim sporazumom na podlagi tega zakona združujejo delavci in delovni ljudje v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah ter v krajevnih in drugih skupnostih ter delovni ljudje, ki delajo s sredstvi v lasti občanov skupaj z delavci in člani gasilskih organizacij z namenom, da uresničijo svoje in družbene interese ter potrebe po varstvu pred požarom in drugimi naravnimi nesrečami in da pospešijo razvoj združbene samozaščite na tem področju.

37. člen

Samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom se ustanovi za območje ene ali več občin (v nadaljnjem besedilu: občinska skupnost za varstvo pred požarom).

Za območje SR Slovenije se ustanovi Zveza skupnosti SR Slovenije za varstvo pred požarom.

38. člen

Samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom (v nadaljnjem besedilu: skupnosti za varstvo pred požarom) ugotavljajo in usklajujejo interese in potrebe, oblikujejo politiko razvoja skrbijo za skladen razvoj požarnega varstva na območju, za katerega so ustanovljene, usklajujejo in sprejemajo samoupravne sporazume o temeljnih plana, sprejemajo programe varstva pred požarom, skrbijo za njihovo uresničitev, združujejo sredstva, in opravljajo druge zadeve s področja varstva pred požarom.

V programih varstva pred požarom se v skladu z ugotovljeno požarno nevarnostjo določajo naselja, ki morajo imeti gasilsko enoto ter preventivni organizacijski in operativni ukrepi za varstvo pred požarom.

39. člen

S samoupravnim sporazumom o ustanovitvi skupnosti za varstvo pred požarom in z njenim statutom se podrobneje ureja delovno področje in organizacija skupnosti, način delegiranja delegatov, sestava, pooblastila in odgovornost skupščine samoupravne interesne skupnosti in njenih organov, način odločanja, združevanja sredstev in nadzorovanja dela organov upravljanja in strokovnih služb ter druga razmerja, določena s tem zakonom in druge zadeve skupnega pomena za člane skupnosti.

Izvršni svet pristojen skupščine družbenopolitične skupnosti daje soglasje k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi skupnosti in k njenemu statutu.

40. člen

Občinsko skupnost za varstvo pred požarom upravlja skupščina občinske skupnosti.

Skupščino sestavljajo delegati, ki jih delegirajo delovni ljudje v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah ter v krajevnih

skupnostih in delovni ljudje, ki delajo s sredstvi v lasti občanov ter delavci in člani gasilskih organizacij.

Skupščina občinske skupnosti za varstvo pred požarom ima:

- zbor delegatov delovnih ljudi temeljnih in drugih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij ter krajevnih in drugih skupnosti in delovnih ljudi, ki delajo s sredstvi v lasti občanov,
- zbor delegatov delavcev in članov gasilskih organizacij.

41. člen

V skupščini skupnosti za varstvo pred požarom sodelujejo na način, določen s statutom tudi pristojni upravni organi za notranje zadeve in za ljudsko obrambo, pristojna poveljstva oboroženih sil SFRJ in predstavniki zavarovalnih skupnosti, ki skupščino seznanjajo s svojimi ugotovitvami ter dajejo pobude in predloge za izboljšanje stanja na tem področju.

42. člen

Če skupščina skupnosti za varstvo pred požarom ne sprejme samoupravnega sporazuma o temeljih plana ali programa varstva pred požarom, lahko skupščina ustrezne družbenopolitične skupnosti začasno uredi ta vprašanja.

43. člen

Zvezo skupnosti SR Slovenije za varstvo pred požarom upravlja skupščina zveze.

Skupščina zveze ima dva zbora. Zbora sestavljajo delegati, ki jih delegirata zbora občinskih samoupravnih interesnih skupnosti za varstvo pred požarom.

43.a člen

V zvezi skupnosti SR Slovenije za varstvo pred požarom uporabniki in izvajalci sooblikujejo politiko varstva pred požarom v SFRJ; oblikujejo skupne osnove politike in skladnega razvoja varstva pred požarom ter zagotavljajo skupaj z drugimi subjekti enoten sistem varstva pred požarom; sodelujejo pri raziskovalnem in razvojnem delu ter pri uresničevanju vzgoje in izobraževanja na področju varstva pred požarom; skrbijo za racionalno nabavo in uporabo specialnih gasilskih in reševalnih tehničnih sredstev; sodelujejo pri oblikovanju standardov in normativov za opravljanje dejavnosti varstva pred požarom in uresničujejo druge naloge skupnega pomena za republiko.

44. člen (črtan)

45. člen

Z dogovarjanjem v samoupravnih interesnih skupnostih za varstvo pred požarom usklajujejo delavci in delovni ljudje razvojno politiko in druga za celotno družbo pomembna vprašanja s področja varstva pred požarom s temeljnimi nalogami in cilji ekonomskega, obrambnega in družbenega razvoja občine oziroma republike.

**46. člen
(črtan)**

**47. člen
(črtan)**

V. GASILSKE ORGANIZACIJE

48. člen

V gasilskih društvih in njihovih zvezah, kot najširših oblikah samozaščitne organiziranosti na področju požarnega varstva, uresničujejo delovni ljudje in občani svoje posebne interese v skladu s splošnimi družbenimi interesi, s tem, da organizirajo in izvajajo preventivno delo na tem področju; organizirajo operativno službo varstva pred požarom; sprejemajo in izvajajo programe izobraževanja prostovoljnih gasilcev; skrbijo za izboljšanje požarnovarnostne kulture svojih članov, delovnih ljudi in občanov še zlasti pa pionirjev in mladincev; usklajujejo svoje delo s poklicnimi gasilskimi enotami in poklicnimi gasilci v organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih; skrbijo za tehnično opremljenost svojih enot v skladu s programi in drugimi akti skupnosti za varstvo pred požarom; dajejo mnenja in predloge za izboljšanje požarnega varstva ter nudijo strokovno pomoč skupnostim za varstvo pred požarom, organizacijam združenega dela in drugim organizacijam ter opravljajo druge naloge določene v svojih statutih.

49. člen

Gasilska društva in gasilske zveze se ustanavljajo in opravljajo svoje delo v skladu s predpisi o društvih, če ta zakon ne določa drugače.

Gasilska društva in njihove zveze so družbene organizacije in lahko pridobivajo sredstva oziroma določene pravice na sredstvih ter ta sredstva kot družbena uporabljajo za uresničevanje svojih ciljev in razpolagajo z njimi v skladu s svojim statutom in zakonom.

50. člen

Gasilske enote so prostovoljne in poklicne; organizirajo se po teritorialnem načelu (teritorialne gasilske enote) ali industrijskem načelu (industrijske gasilske enote).

Teritorialne poklicne gasilske enote ustanavljajo skupnosti za varstvo pred požarom, industrijske poklicne gasilske enote pa organizacije združenega dela in druge organizacije ter državni organi.

Dvoje ali več skupnosti za varstvo pred požarom ali organizacij združenega dela oziroma skupnosti za varstvo pred požarom in organizacije združenega dela lahko ustanovijo skupno poklicno gasilsko enoto.

Pri ustanovitvi teritorialne poklicne gasilske enote mora ustanovitelj upoštevati da se taka enota organizira za območje, ki je zaradi geografskega položaja, industrijskih objektov v katerih se uporabljajo ali skladiščijo lahko vnetljivi materiali, števila stanovanjskih in industrijskih objektov, števila prebivalstva ali drugih okoliščin, požarno ogroženo in da gre za zaokroženo območje, ki zagotavlja racionalno, ekonomično in učinkovito delovanje.

Glede na velikost in požarno nevarnost območja mora ustanovitelj zagotoviti sredstva za minimalno tehnično opremo in potrebno število poklicnih gasilcev za učinkovito delovanje enote.

50.a člen

Da se zagotovi vpliv družbene skupnosti sodelujejo v organih upravljanja poklicne gasilske enote tudi delegati ustanovitelja in drugi delegati, ki jih določa statut (v nadaljnjem besedilu: delegati družbene skupnosti).

Zadeve, o katerih odločajo v organih upravljanja poleg delegatov delavcev tudi delegati iz prvega odstavka tega člena, so:

- sprejemanje razvojnih planov;
- pogoji za pridobivanje dohodka;
- finančni in zaključni račun gasilske enote;
- kadrovska politika in statusne spremembe;
- spremljanje ter obravnava stanja na področju varstva pred požarom;
- ter druge zadeve, ki se določijo s statutom.

Statut poklicne gasilske enote velja, ko da nanj soglasje ustanovitelj in organ pristojne družbenopolitične skupnosti.

50.b člen

Z namenom, da se zagotovi čimvečja strokovna enotnost in čimvečja operativna sposobnost vseh gasilskih enot so poklicne gasilske enote dolžne koordinirati svoje delo s prostovoljnimi gasilskimi enotami in nuditi strokovno pomoč pri vzgoji in usposabljanju prostovoljnih in poklicnih gasilcev.

Poklicne gasilske enote in njihovi delavci so tudi dolžni sodelovati s prostovoljnimi gasilskimi enotami in drugimi organizacijami in skupnostmi pri organiziranju in izvajanju preventivnega dela kot dela nalog in aktivnosti družbene samozaščite na področju požarnega varstva.

51. člen

Prostovoljna gasilska enota je operativno tehnična enota v sestavi gasilskega društva, organizacije združenega dela ali druge organizacije.

Prostovoljna gasilska enota ima lahko tudi poklicne gasilce kot delavce v združenem delu.

52. člen

Republiški sekretar za notranje zadeve izda potem, ko dobi mnenje Gasilske zveze Slovenije, predpise o najnižjem številu gasilcev, ki jih mora imeti gasilska enota, minimalni tehnični opremi gasilske enote, osebni zaščitni opremi ter o pravici in dolžnosti nositi delovno obleko in osebno zaščitno opremo.

53. člen

Gasilska enota opravlja svoje naloge na podlagi programa varstva pred požarom občinske skupnosti za varstvo pred požarom na območju, ki je določeno z aktom o njeni ustanovitvi ali s statutom gasilskega društva.

54. člen

Gasilska organizacija mora zavarovati operativne člane svoje gasilske enote za primer smrti, trajne izgube splošne delovne zmožnosti in prehodne nezmožnosti za delo, nastale v nesreči pri gašenju in reševanju, na vajah ali med šolanjem.

54.a člen

Operativni član prostovoljne gasilske enote, ki nima statusa zavarovanca iz drugega naslova, pa se poškoduje pri gašenju, reševanju, na vajah ali med šolanjem in zaradi take poškodbe zboli ali izgubi splošno delovno zmožnost, je zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovan kot oseba v delovnem razmerju za primer nesreče pri delu.

Sredstva, ki so potrebna za uresničevanje pravic iz prejšnjega odstavka tega člena zagotavljajo občinske skupnosti za varstvo pred požarom.

55. člen

V gasilskih enotah se delovni čas poklicnih gasilcev določa z razporedom.

Kadar grozi neposredna nevarnost, da izbruhne požar ali v primerih gasilske intervencije ali intervencije po 59.a in 59.b členu tega zakona so poklicni gasilci dolžni opravljati delo daljše od polnega delovnega časa, nočno delo, delo v izmeni, dežurstvo, biti v stanju pripravljenosti na delovnem mestu oziroma doma ali opravljati terensko delo.

Delo v primerih iz prejšnjega odstavka se šteje kot poseben delovni pogoj.

56. člen

Naslovi poklicnih gasilcev so: kvalificirani gasilec, gasilski tehnik in gasilski inženir.

Kvalificirani gasilec mora imeti najmanj gasilsko šolo, gasilski tehnik srednjo gasilsko šolo, gasilski inženir pa višjo gasilsko šolo.

57. člen

Republiški sekretar za notranje zadeve predpiše način opravljanja pripravniške dobe, program strokovnih in dopolnilnih strokovnih izpitov, ki jih mora jo opraviti poklicni gasilci, ter način opravljanja teh izpitov.

Gasilska zveza Slovenije predpiše program izobraževanja prostovoljnih gasilcev in način opravljanja izpitov.

VI. GAŠENJE POŽAROV IN REŠEVANJE

58. člen

Kdor opazi, da grozi neposredna nevarnost, da izbruhne požar, ali kdor opazi požar, mora nevarnost odstraniti oziroma požar pogasiti, če to lahko stori brez nevarnosti zase in za drugega.

Če sam tega ne more storiti, mora takoj obvestiti najbližjo gasilsko enoto ali najbližjo postajo milice. Pri tem mu mora pomagati vsak, ki razpolaga s sredstvom za zveze ali prevoznim sredstvom.

59. člen

Gasilske enote gasijo, rešujejo osebe in premoženje in opravljajo druge naloge v skladu z akti skupnosti za varstvo pred požarom in gasilskih organizacij ter pri tem vzajemno sodelujejo ali si pomagajo.

Kadar gre za požare večjega obsega lahko republiški sekretar za notranje zadeve odredi, da sodelujejo pri gašenju in reševanju oseb ter premoženja, teritorialne poklicne gasilske enote z drugih območij.

59.a člen

Teritorialne poklicne gasilske enote, ki imajo primerno opremo in usposobljene kadre lahko opravljajo poleg svojih osnovnih nalog še naslednje naloge:

- pomagajo pri reševanju ljudi in premoženja ob potresu ali drugih elementarnih nesrečah;
- nudijo strokovno pomoč pri vzgoji in urjenju gasilcev;
- združujejo zahtevnejšo gasilsko opremo;
- zagotavljajo strateške zaloge specialnih gasilskih sredstev (penila, praški, haloni in drugo);
- rešujejo z višin, vode, kraških jam in podobno ter
- opravljajo druge naloge, s katerimi varujejo ljudi in premoženje, če so za to usposobljene.

59.b člen

Teritorialne poklicne gasilske enote iz prejšnjega člena tega zakona lahko za organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije in skupnosti odstranjujejo posledice nezgod pri ravnanju z nevarnimi snovmi, opravljajo zahtevnejše intervencije na področju industrije in prometa, ko je potrebna specialna oziroma reševalna mehanizacija, dajejo strokovno pomoč pri vzgoji in urjenju gasilcev, vzdržujejo gasilsko opremo in opremo za odstranjevanje nevarnih snovi, zagotavljajo specialna gasilska sredstva in opravljajo druge strokovne naloge s področja požarnega varstva.

Te naloge lahko teritorialna poklicna gasilska enota opravlja za subjekte naštete v prvem odstavku po predhodnem soglasju ustanovitelja.

Medsebojne pravice in obveznosti med teritorialno poklicno gasilsko enoto in organizacijami združenega dela, drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi se uredijo s pogodbo.

60. člen

Če je za gašenje požara in reševanje potrebna pomoč gasilskih enot iz sosednje države, lahko na predlog vodje gašenja zaprosi za tako pomoč predsednik izvršnega sveta občinske skupščine ali druga uradna oseba, ki jo pooblasti občinska skupščina, kadar je pomoč potrebna v občini, ki je ob državni meji. Za pomoč tujih gasilskih enot v občinah, ki niso ob državni meji, zaprosi republiški sekretar za notranje zadeve.

61. člen

Gasilske enote lahko pomagajo pri gašenju požara in reševanju na območju sosednje države, če prosijo za pomoč gasilske enote iz sosednje države.

Če se zahteva pomoč gasilske enote z območja občine, ki je ob državni meji, izda dovoljenje za tako pomoč predsednik izvršnega sveta občinske skupščine ali druga oseba, ki jo pooblasti občinska skupščina.

Če se zahteva pomoč gasilske enote z območja občine, ki ni ob državni meji, dovoli tako pomoč republiški sekretar za notranje zadeve.

62. člen

Gašenje požara vodi poveljnik gasilske enote.

Če sodeluje pri gašenju požara več gasilskih enot, vodi gašenje poveljnik gasilske enote, ki je prva začela gasiti, če se poveljniki gasilskih enot drugače ne sporazumejo.

Če sodelujejo pri gašenju požara poklicne in prostovoljne gasilske enote, vodi gašenje poveljnik poklicne gasilske enote, če se poveljniki gasilskih enot drugače ne sporazumejo.

63. člen

Da bi požar čimbolj uspešno in neovirano gasili in zavarovali ogrožene ljudi ter premoženje, ima vodja gašenja ter reševanja pravico in dolžnost, da:

- prepove nepoklicanim osebam dostop v bližino požarišča in promet mimo tega kraja,
- odredi evakuacijo oseb in predmetov iz sosednjih objektov ali prostorov, ki jih ogroža požar, ter odstranitev materiala, ki ga utegne zajeti požar,
- odredi, da se delno ali popolnoma poruši objekt, po katerem bi se utegnil požar razširiti, če širjenja požara ni mogoče drugače preprečiti,
- odredi prekinitev električnega toka, dovajanja plina ali vnetljivih tekočin, če to zahteva gašenje in reševanje,
- odvzame ali omeji uporabnikom dotok vode na območje, kjer je požar,
- uporabi vodo iz bližnjih vodnjakov, cistern in rezervoarjev,
- uporabi sredstva zvez oziroma odredi, da se vzpostavijo,
- da odredi odstranitev vozila in drugih ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo oziroma odvzem vode za gašenje;
- da odredi sežig nevarne snovi, če drugače ni mogoče te snovi odstraniti.

V primeru večje požarne nevarnosti lahko vodja gašenja ter reševanja odredi uporabo tujega prevoznega sredstva za prevoz poškodovanih oseb do najbližje zdravstvene organizacije in pokliče sposobne občane, ki prebivajo v neposredni bližini požarišča, da pomagajo pri gašenju in reševanju z osebnim delom, vozili, orodjem in drugimi sredstvi, ki so primerna za gašenje in reševanje.

64. člen

Gasilske enote gasijo vojaške objekte, če so poklicane na pomoč. Na pomoč poklicana gasilska enota se mora pozivu odzvati.

Vodstvo gašenja požara na vojaških objektih se določa po vojaških predpisih.

64.a člen

Enote gasilskih društev in poklicne gasilske enote se vključijo v vojni, ob naravnih in drugih nesrečah ter v izrednih razmerah v zaščitne in reševalne akcije civilne zaščite in delujejo v skladu z načrti civilne zaščite ter po navodilih pristojnih štabov za civilno zaščito.

VII. POVRAČILA

65. člen

Osebe in prostovoljni gasilci, ki po 58., 59. in 63. členu tega zakona sodelujejo pri gašenju požara ter pri reševanju ljudi in premoženja, ki jih ogroža požar, imajo pravico do nadomestila osebnega dohodka oziroma zaslужka, izgubljenega med njihovo odsotnostjo z dela in do prehrane, če traja gašenje in reševanje dalj časa.

Organizacijam združenega dela in drugim organizacijam, državnim organom in občanom, ki po 63. členu tega zakona sodelujejo pri gašenju požara ter reševanju ljudi in premoženja, se povrne dejanska škoda, povzročena pri gašenju požara ali reševanju na njihovem premoženju oziroma premoženju, na katerem imajo pravico uporabe.

Povračila iz prvega in drugega odstavka tega člena gredo v breme občinskih skupnosti za varstvo pred požarom, kolikor upravičenec nima pravice do povračila iz drugega naslova.

66. člen

Gasilski enoti, ki na poziv za pomoč sodeluje pri gašenju požara oziroma pri reševanju ljudi in premoženja zunaj območja svoje občine, mora skupnost za varstvo pred požarom občine, na območju katere je bilo potrebno gasiti oziroma reševati, povrniti dejansko škodo, ki jo ima zaradi takega sodelovanja na svoji tehnični opremi in vozilih, ter dejanske stroške za uporabljena gasilna in druga sredstva.

VIII. GASILSKA TEHNIČNA SREDSTVA

67. člen

Gasilska tehnična sredstva morajo ustrezati pred pisanim jugoslovanskim standardom.

Če za gasilsko tehnično sredstvo ni jugoslovanskega standarda, si morata proizvajalec in uvoznik preskrbeti strokovno mnenje, da je gasilsko tehnično sredstvo sposobno za uresničevanje svojega namena.

Strokovno mnenje za gasilska tehnična sredstva, razen za sredstva in opremo za osebno varstvo, izda delovna organizacija ali gasilska enota, ki jo določi republiški sekretar za notranje zadeve.

68. člen

Za kakovost proizvedenih gasilskih tehničnih sredstev sta odgovorna proizvajalec in uvoznik.

Proizvajalec oziroma uvoznik mora kupcu izdati potrdilo, s katerim potrjuje, da ustreza gasilsko tehnično sredstvo jugoslovanskemu standardu oziroma strokovnemu mnenju iz prejšnjega člena.

69. člen

Gasilsko tehnično sredstvo, ki ne ustreza jugoslovanskemu standardu ali ne ustreza pogojem iz 67. člena tega zakona, se ne sme izdelovati, uvoziti, dajati v promet ali nabavljati.

69.a člen

Uporabniki gasilskih tehničnih sredstev morajo ta sredstva vzdrževati v skladu s tehničnimi predpisi in navodili.

70. člen

Gasilska tehnična sredstva po tem zakonu so sredstva in naprave, ki so namenjene za osebno in kolektivno zaščito ljudi in premoženja ter za gašenje in reševanje ljudi in premoženja.

70.a člen

Uporabnik si mora pred pričetkom uporabe objekta v katerem je vgrajeno gasilsko tehnično sredstvo oziroma takoj po dokončni vgraditvi tega sredstva pridobiti potrdilo, s katerim se ugotovi brezhibnost delovanja tega sredstva.

Potrdilo iz prejšnjega odstavka izda organizacija združenega dela ali gasilska enota, ki jo pooblasti republiški sekretar za notranje zadeve.

70.b člen

Servisiranje ročnih in prevoznih gasilnih aparatov lahko opravlja organizacija oziroma gasilska enota ali občan, ki samostojno opravlja to dejavnost z osebnim delom, z delovnimi sredstvi v njegovi lasti, če izpolnjuje minimalne tehnične in druge pogoje, ki jih določi republiški sekretar za notranje zadeve.

IX. FINANCIRANJE VARSTVA PRED POŽAROM

71. člen

Varstvo pred požarom se financira iz sredstev, ki jih v skladu s tem zakonom zberejo skupnosti za varstvo pred požarom, če ni z zakonom drugače določeno.

72. člen

Skupnosti za varstvo pred požarom v skladu s svojimi programi varstva pred požarom in programi dela gasilskih organizacij financirajo poklicne in prostovoljne gasilske organizacije.

73. člen

Industrijske gasilske enote v celoti financirajo organizacije združenega dela, druge organizacije in državni organi, pri katerih se ustanovijo; če te enote opravljajo svojo dejavnost izven območja za katerega so ustanovljene ta del njene dejavnosti financira pristojna skupnost za varstvo pred požarom.

74. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter v delovnih skupnostih in delovni ljudje, ki z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, plačujejo prispevek občinski skupnosti za varstvo pred požarom za financiranje njene dejavnosti v skladu s programom. Osnova in višina prispevka se določi v skladu z resolucijo o druženoekonomski politiki s samoupravnim sporazumom.

Če niso zagotovljena sredstva za financiranje temeljnih ali nujnih nalog programa varstva pred požarom, lahko občinska skupščina na predlog občinske skupnosti za varstvo pred požarom določi obvezni prispevek za zavezance iz prejšnjega odstavka tega člena, ki niso sklenili samoupravnega sporazuma oziroma za vse zavezance.

75. člen

Sredstva za dejavnost Zveze skupnosti SR Slovenije za varstvo pred požarom združujejo občinske skupnosti v skladu s samoupravnim sporazumom in s sprejetim programom.

76. člen

V skladu s svojim interesom za napredek varstva pred požarom, plačujejo zavarovalne skupnosti občinskim skupnostim za varstvo pred požarom prispevek, katerega višino določijo v dogovoru z Zvezo skupnosti za varstvo pred požarom SR Slovenije.

Prispevek iz prejšnjega odstavka tega člena se določi v odstotkih od zavarovalne premije za premoženje in se plačuje tisti občinski skupnosti za varstvo pred požarom, na območju katere je to premoženje.

X. KAZENSKÉ DOLOČBE

77. člen

Z denarno kaznijo od 30.000 do 150.000 din se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. pri izdelavi lokacijske dokumentacije, tehnične dokumentacije za zgraditev objekta ali dokumentacije o spremembi tehnološkega procesa niso upoštevane požarnovarnostne zahteve iz prvega odstavka 9.a člena tega zakona (drugi odstavek 9.a člena);
2. ne organizira gasilske enote, ki jo mora imeti (12. člen);
3. ne ravna v skladu z odredbo republiškega sekretarja za notranje zadeve iz drugega odstavka 59. člena tega zakona;
4. prepreči vodji gašenja izvršitev katere izmed njegovih pravic in dolžnosti iz 63. člena tega zakona ali ga pri tem ovira;
5. izdelava, uvozi ali da v promet gasilsko tehnično sredstvo, za katerega nima strokovnega mnenja iz drugega odstavka 67. člena tega zakona (69. člen).

Z denarno kaznijo od 3.000 do 30.000 din se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe.

Z denarno kaznijo od 3.000 do 30.000 din se kaznuje za prekršek iz 2. in 4. točke prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba organa družbenopolitične skupnosti, drugega državnega organa ali krajevne skupnosti.

78. člen

Z denarno kaznijo od 15.000 do 75.000 din se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. iz lokacijske dokumentacije, tehnične dokumentacije za zgraditev objekta ali dokumentacije o spremembi tehnološkega procesa ni razvidno, kateri predpisi oziroma tehnični normativi so bili upoštevani (drugi odstavek 9.a člena);
2. nima v pripravljenosti potrebnih naprav, orodja in sredstev za gašenje požara (prvi odstavek 13. člena);
3. ne skrbi za vzgojo in izpopolnitev znanja svojih delavcev s področja varstva pred požarom (prvi odstavek 14. člena);
4. ne določi enega ali več delavcev, ki so odgovorni za izvajanje požarnovarnostnih ukrepov (tretji odstavek 14. člena);
5. nima gasilske straže, ki bi jo morala imeti po 16. členu zakona;
6. nima samoupravnega splošnega akta o varstvu pred požarom (prvi odstavek 17. člena);
7. ne vodi evidenc o požarih (17.a člen);
8. ne poroča v določenem roku pristojni požarni inšpekciji o izvršitvi naloženega ukrepa ali prepovedi iz 29. in 30. člena zakona (31. člen);
9. ustanovi gasilsko enoto, ki ne izpolnjuje pogojev glede najnižjega števila gasilcev, ki jih mora imeti gasilska enota, minimalne tehnične opreme ali osebne in skupne zaščitne opreme določenih z aktom republiškega sekretarja za notranje zadeve iz 52. člena zakona;
10. ne da kupcu potrdila o tem, da ustreza prodano gasilsko tehnično sredstvo strokovnemu mnenju iz drugega odstavka 67. člena tega zakona (drugi odstavek 68. člena);
11. nabavi gasilsko tehnično sredstvo, ki ne ustreza strokovnemu mnenju iz drugega odstavka 67. člena tega zakona (69. člen);
12. ne vzdržuje gasilskih tehničnih sredstev v skladu s tehničnimi predpisi in navodili (69.a člen);
13. nima potrdila o brezhibnem delovanju vgrajenih gasilskih tehničnih sredstev (prvi odstavek 70.a člena);

14. opravlja servisiranje ročnih in prevoznih gasilskih aparatov, pa ne izpolnjuje minimalnih tehničnih in drugih pogojev, ki jih določi republiški sekretar za notranje zadeve (70.b člen).

Z denarno kaznijo od 1.500 do 15.000 din se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe.

Z denarno kaznijo od 1.500 do 15.000 din se kaznuje za prekršek iz 2., 3., 4., 6., 7., 8., 11., 12. in 13. točke prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba organa družbenopolitične skupnosti, drugega državnega organa ali krajevne skupnosti.

79. člen

Z denarno kaznijo od 5.000 do 50.000 din se kaznuje za prekršek oseba, ki pri samostojnem opravljanju dejavnosti:

1. v obrtni delavnici, v kateri je povečana nevarnost požara nima potrebnih naprav in sredstev za gašenje začetnega požara (drugi odstavek 13. člena);
2. nima gasilske straže, ki bi jo po 16. členu zakona moral organizirati;
3. v obrtni delavnici nima izobešenega pravilnika o varstvu pred požarom (drugi odstavek 17. člena);
4. ne da kupcu potrdila o tem, da ustreza prodano gasilsko tehnično sredstvo strokovnemu mnenju iz drugega odstavka 67. člena tega zakona (drugi odstavek 68. člena);
5. izdela ali da v promet gasilsko tehnično sredstvo, za katero ni ustreznega jugoslovanskega standarda, pa si ni pridobila strokovnega mnenja iz drugega odstavka 67. člena tega zakona (69. člen);
6. ne vzdržuje gasilskih tehničnih sredstev v skladu s tehničnimi predpisi in navodili (69.a člen);
7. opravlja servisiranje ročnih in prevoznih gasilskih aparatov, pa ne izpolnjuje minimalnih tehničnih in drugih pogojev, ki jih določi republiški sekretar za notranje zadeve (70.b člen).

Z denarno kaznijo od 5.000 do 30.000 din se kaznuje za prekršek skupnost stanovalcev, če v hiši ni naprav in sredstev za gašenje začetnega požara (drugi odstavek 13. člena).

79.a člen

Z denarno kaznijo od 500 do 15.000 din se kaznuje za prekršek:

1. kdor nima gasilske straže, ki bi jo po 16. členu zakona moral organizirati;
2. kdor opazi, da grozi neposredna nevarnost, da izbruhne požar ali kdor opazi požar pa nevarnosti ne odstrani oziroma požara ne pogasi (prvi odstavek 58. člena);
3. kdor sam ne more odstraniti nevarnosti za nastanek požara ali ne more pogasiti požara pa o tem ne obvesti najbližje gasilske enote ali postaje milice (drugi odstavek 58. člena);
4. kdor ne pomaga, pa ima na razpolago sredstva za zveze ali prevozna sredstva za to, da se obvesti najbližja gasilska enota ali postaja milice o obstoju nevarnosti nastanka požara oziroma o požaru (drugi odstavek 58. člena);
5. kdor ne dovoli uporabe prevoznega sredstva ali se ne odzove pozivu vodje gašenja za sodelovanje pri gašenju požara in reševanju ljudi in premoženja, ki ga ogroža požar in tega ne more opravičiti (drugi odstavek 63. člena);
6. kdor prepereči vodji gašenja izvršitev kakšne izmed njegovih pravic in dolžnosti iz 63. člena tega zakona ali ga pri tem ovira;
7. poveljnik gasilske enote, ki se brez upravičenega vzroka ne odzove pozivu na pomoč pri gašenju požara in reševanju (64. člen).

80. člen

Z denarno kaznijo 300 dinarjev se kaznuje za prekršek takoj na mestu, kdor kljub opozorilu:

1. kadi, uporablja odprti ogenj ali rodje, s katerim iskri tam, kjer je to prepovedano;
2. ne odstranjuje vnetljivih snovi iz požarno ogroženih prostorov
3. se ne odstrani s požarišča ali iz sosednjih objektov ali ne odklopi virov energije ali ne dopusti uporabe vode za gašenje ali ne odstrani vozila ali drugih ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo ali kako drugače s svojim ravnanjem ovira normalen potek gašenja oziroma reševanja (63. člen).

Z denarno kaznijo 500 dinarjev se kaznuje za prekršek takoj na mestu odgovorna oseba pravne osebe in samostojni obrtnik:

1. če dopusti, da se tam, kjer je to prepovedano, kadi, uporablja odprti ogenj ali orodje, ki iskri;
2. če ne poskrbi, da se odstranjujejo vnetljive snovi iz požarno ogroženih prostorov;
3. če ne poskrbi, da so gasilna orodja in naprave v brezhibnem stanju in na lahko dostopnem mestu;
4. če dopusti, da so založene ali ovirane evakuacijske poti, zasilni izhodi in dostopi za gasilsko intervencijo.

Denarno kazen za prekrške iz prejšnjih odstavkov tega člena izterja takoj na mestu požarni inšpektor.

Zakon o varstvu pred požarom (Uradni list SRS, št. 2/76) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

81. člen

Predpisi iz 10., 11. in 52. člena tega zakona morajo biti izdani najpozneje v dveh letih po tem, ko začne veljati ta zakon.

82. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije ter državni organi, ki morajo imeti po tem zakonu pravilnike o varstvu pred požarom, so dolžni sprejeti te pravilnike najpozneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

83. člen

Delavci, ki na dan uveljavitve tega zakona opravljajo delo požarnega inšpektorja več kot 10 let, pa nimajo strokovne izobrazbe, ki bi jo morali imeti po 23. členu tega zakona, lahko ostanejo na dosedanjih delovnih mestih, če imajo srednjo izobrazbo in strokovni izpit.

Delavci iz prejšnjega odstavka tega člena, ki nimajo strokovnega izpita ali ga po dosedanjih predpisih niso bili oproščeni, morajo opraviti izpit v dveh letih po tem, ko začne veljati ta zakon.

84 člen

Pravilnik o strokovnih izpitih požarnih inšpektorjev in poklicnih gasilcev (Uradni list SRS, št. 30-385/74) ostane v veljavi do izdaje novega pravilnika.

85. člen

Priprave za ustanovitev skupnosti za varstvo pred požarom opravi iniciativni odbor.

Iniciativni odbor iz prejšnjega odstavka tega člena imenuje skupščina ustrezne družbenopolitične skupnosti v roku enega meseca po uveljavitvi tega zakona.

86. člen

Iniciativni odbor pripravi osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupnosti za varstvo pred požarom in osnutek statuta skupnosti v skladu z 39. členom tega zakona.

Iniciativni odbor za ustanovitev občinske skupnosti za varstvo pred požarom da osnutek sporazuma v razpravo in v podpis vsem udeležencem iz 36. člena tega zakona. Skupnost je ustanovljena, ko sprejme samoupravni sporazum o njeni ustanovitvi večina udeležencev.

87. člen

Skupnosti za varstvo pred požarom se konstituirajo in pričnejo z delom najpozneje šest mesecev po uveljavitvi tega zakona.

88. člen

Dokler ne prične financiranje po sistemu, ki ga določa ta zakon, ostanejo v veljavi določbe X. poglavja do sedaj veljavnega zakona o varstvu pred požarom in o gasilstvu.

89. člen

Dokler ne bodo izdani predpisi iz 10. člena tega zakona, se ravnaajo organi in organizacije glede ukrepov za varnost pred požarom po obstoječih splošnih priznanih tehničnih normativih.

90. člen

Ko začne veljati ta zakon, preneha veljati zakon o varstvu pred požarom in o gasilstvu (Uradni list SRS, št. 46-263/70).

91. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu SRS.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah posameznih določb nekaterih republiških zakonov v zvezi s postopkom za pridobitev lokacijskega dovoljenja (Uradni list SRS, št. 21/78) vsebuje naslednjo končno določbo:

»12. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred požarom (Uradni list SRS, št. 15/84) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»48. člen

Natančnejši predpisi, določeni s tem zakonom, morajo biti izdani v roku enega leta po uveljavitvi zakona.

Dokler ne bo izdan predpis iz 4. člena tega zakona in tehnični normativi iz 29. člena zakona o standardizaciji (Uradni list SFRJ, št. 38/77 in 11/80) organi in organizacije ravnajo glede ukrepov za varstvo pred požarom v skladu z obstoječimi tehničnimi normativi.

49. člen

Organizacije združenega dela, druge organizacije, državni organi ter osebe iz drugega odstavka 17. člena zakona morajo svoje samoupravne splošne akte oziroma pravilnike o varstvu pred požarom uskladiti z določbami tega zakona in s podzakonskimi predpisi iz prejšnjega člena v enem letu po njihovi uveljavitvi.

50. člen

Že ustanovljene samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom nadaljujejo z delom v skladu z določbami tega zakona.

51. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona nadzor nad izvajanjem varstvenih in drugih varnostnih ukrepov, ki jih po 35. členu zakona o eksplozivnih snoveh, vnetljivih tekočinah, plinih ter o drugih nevarnih snoveh (Uradni list SRS, št. 18/77) opravlja Republiški inšpektorat za požarno varnost, opravljajo občinske požarne inšpekcije.

52. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.«.

Zakon o gasilstvu (Uradni list RS, št. [71/93](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»54. člen
(pričetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. [71/93](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»69. člen
(pričetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom –ZVPoz-D (Uradni list RS, št. [83/12](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»25. člen
(veljavnost)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.